[Stavmuvьvsa proletarijjas, ətuvtçəj!

Komi Komsomol

Торја № доныс 5 ур

ЛЕҢӦ ВЛКСМ. КОМІ ОБКОМ

№ 75 (376)

Август 14 лун 1933 во

Редакцијалӧн адрес: Сыктывкар, Вадорвыв улич, № 38

Телеграмма.

ПУСТӦШ. ВЛКСМ ОБКОМ БЈУРОСА ШЉЕН БЈАКОВ ЈОРТЛЫ

Мијанлы воісны јуӧрјас, мыј Сыктыв Рајкомса бјуро шљен Кондратјевӧс мӧдӧдлӧмаӧс Ојгортса јачејкалы конкретнӧј отсӧг сетӧм могыс, но сијӧ њемтор абу вӧчӧма да бӧр воӧма.

Сіҷі-жӧ Кондратјев Рајкомын нуӧдӧ разлагатељнӧј сорні, мыј „ӧні рајоннӧј сљот нуӧдны оз поҷ, кадыс абу“. Рајкоммол њекущӧм отпор тајӧ перерождењеч сорні вылас абу сетӧма. Мијанӧс сіҷі-жӧ јуӧртӧны, мыј Кондратјев комсомолӧ сујсӧм жулік. Корам тӧдмавны да прімітны колана мерајас. ВЛКСМ ОК бердса КК.

ВІҴІН МТС-СА ПОЉІТОТДЕЛЛЫС ПРІМЕРСӦ БОСТӦМӦН ПЕРЕСТРОІТНЫ КОЛХОЗНӦЈ ЈАЧЕЈКАЛЫС УЖҴСӦ

Помӧҷ перестројка вӧчӧмӧн воӧдчыны МЈуd лун кежлӧ.

Первој сентабрӧҷ—МЈУd лунӧҷ, кадыс колі сӧмын 17 лун, мијан воӧын сулалӧ мог—**образцовӧја лӧсӧдчыны даj нуӧдны МЈУd праҷнік.** ВЛКСМ ЦК даj Коми Обком бјуро асланыс, Международнӧј Јуношескӧј лун нуӧдӧм јылыс шуӧмын індӧны конкретнӧј мог јас, мыј вӧсна колӧ мобілізујтны нималӧсӧ став комсомолечјаслыс, робочӧј, колхозникјас да ужалыс ӧткаолыс креотана том јӧзлыс.

Областвса комітет індӧ торја мог јас, медым сијӧ мог јассӧ олӧмӧ пӧртӧмын тырвермӧмјас бостӧмӧн, воӧдчыны ыҷыд праҷнік кежлӧ. Медвоҷҷа даj медыҷыд мог—комсомол ужын тыр даj колана перестројка вӧчӧм, медоанін колхознӧј јачејкалыс ужсӧ выл ног котыртӧм. Мӧд-кӧ, шпал да баланс вӧчан біржајасын експортнӧј программа тыртӧмын тырвермӧм пер-јӧм. Кој мӧд-кӧ, тӧвоа вӧрлеӧм кежлӧ—Областлыс медыҷыд кӧҷајственно-політическӧј могсӧ олӧмӧ пӧртӧм вӧсна косасны дастысӧм. Нолӧд-кӧ, кыпӧдны нӧшта вылӧ ідејно-політическӧј јонлунсӧ организацијалыс ӧнӧнас, торјӧн-нін быд комсомолечлыс, паскӧдны интернационалнӧј воспітаньӧ. Таыс ӧтдор Печера рајонјасса комсомолскӧј организацијас воӧын сулалӧ мог—став вын, кыпыдлун зевтлыны Печера ју куҷа кылӧдчӧмын позорнӧј прорыв быр ӧдӧм вӧсна, медым ніӧві кер вошытӧг, ставсӧ вајӧдны Печера вӧрпілітан заводӧ да регыд сијӧс сетны експортӧ.

Тащӧмӧс сулалӧны конкретнӧј могјас областвса комсомолскӧј организација воӧын, медым лӧсӧдчыны даj нуӧдны образцовӧја МЈУd лун. Могјас гырысӧс, косаотӧг, ужавтӧг тајӧјасӧс олӧмӧ пӧртны оз поҷ. **Мыј-жӧ колӧ, медым тајӧ індӧм конкретнӧј могјассӧ пӧртны олӧмӧ?** Рајкомса даj јачејкаса веокӧдлысјаслы сӧмын колӧ гӧгӧрвоны ӧті тор, мыј сојузнӧј руководство даj уж чорыда перестроітӧг ӧемтор оз артмы. **Та јылыс** зев лӧсыда віоталіс ВЛКСМ ЦК-са секретар **Косарев** јорт Ленінградса Обком да Горком ӧтувја пленум вылын, індіс, мыј: **„Медыҷыд віоӧмыс сојузнӧј руководствоын общӧј веокӧдлӧмын. Общӧја веокӧдлӧм—со кӧні медыҷыд омӧлыс, код вылӧ колӧ індыны большевістскӧја косасны ас-воҷӧ бостӧм. Мі гіжам уна діректіва. Діректівајас мијан уна, ко унаыс дельыс омӧл. Јона заседајтам, гіжалам колана даj ковтӧм постановленнӧјас, ҷуртім перӧјасӧн практическӧј уж пыдді“.**

Косарев јортлӧн кывјасыс јона інмӧ мијан областвса организацијалы. Тајӧ факт, вуштыны вермытӧм факт. Некод лы абу гуоатор, мыј мијан Обкомлӧн даj рајкомјаслӧн гіжӧма сымында бур діректівајас, шуӧмјас, но тајӧјасӧс олӧмас пӧртӧмыс абу, сијӧс пröверајтӧмыс оз тыдав. Тајӧ факт, мыј областвса организација ӧнӧҷ на ез вермы вӧчны колана перелом віму овмӧсын сулалан могјас олӧмӧ пӧртӧм вӧсна косын.

Абу гуоатор, кор колхознӧј јачејкајасӧс выл ног ужавны перестроітӧм уҷык рајонвса организацијасын абуна нуӧдӧма, уналаын сијӧс перестроітӧмыс абу-на заводітчылӧма. Та јылыс віоталӧны фактјас, кодјас тыдовтчісны јона бӧрја кадас, кор облаот паста заводітчім нуӧдавны воӧын муныс колхоз бердса јачејкаса секретарјаслыс рајонвса олотјас нуӧдіг кежлӧ лӧсӧдчан ужјас.

Бӧрја кадас ВЛКСМ Обком прімітіс вел уна даj бур, конкретнӧј шуӧмјас колхознӧј јачејкајасӧс кӧҷа ідралігӧн перестроітӧм да вылі щупӧдӧ сылыс ужсӧ кыпӧдӧм јылыс, тајӧ могысжӧ нуӧдоалӧ рајонвса олотјас. Кыҷіжӧ рајкомјас, јачејкајас бостојсны пӧртны тајӧ шуӧмјассӧ, јонмӧдны колхознӧј јачејкаӧс, сетчӧ областыс, рајоныс медбур ксм мӧдӧдӧмӧн, колхознӧј беспартіјнӧј активӧс ас-дорӧ кыскӧмӧн? Колӧ шуны, мыј уҷык рајкомјас абу-на бостоӧмаӧ большевістскӧја косасны колхознӧј јачејкалыс ВКП(б) ЦК шуӧм серті ужсӧ перестроітӧм вӧсна. Прімер вылӧ бостам Сыктывдін рајкомӧс, кодлы колӧ областвса организацијаын лоны јурнуӧдысӧн, но рајкомса веокӧдлысјас ӧнӧҷ на абу вылӧ мунӧмаӧс резолуцијаӧн веокӧдлӧмыс. Мі колан № гаҷетјасын гіжлімнін, кыҷі ужалӧны Пажгаса да Часса јачејкајас, кодјас рајком сінвоҷыньӧ. Ужалӧны омӧлыс-омӧла, комсомолечјаслӧн колхоз проізводство вылын некущӧм возмӧстчӧм абу.

Сыктывдін рајкомса јортјас лубітӧны ҷуртны перӧӧн, најӧ чітӧны, мыј уҷык-кӧ лоӧ гіжӧма резолуција, сесса јачејка заводітас ужавны, вунӧдӧмаӧс, мыј насан јачејка корӧ ловја отсӧг. Мыладін рајоннӧј организацијаын 38 пр. Ксм служащӧјјас, ставыс ветлӧны портфельӧн. Прімер вылӧ бостам Кулӧмдінса рајкомлыс ужсӧ, kodі весіг сещӧм выјӧ воӧма, мыј рајкоммол оз тӧд јачејкајас уж јылыс, став ужсӧ арталӧны местајас вылыс воӧм сводкајас серті. Рајкомса секретарӧс вежыс Латкін јорт шуӧ, мыј „јачејкаса секретарјас рајкомӧ оз мӧдӧдны сводкајас“.

МЈУd кежлӧ лӧсӧдчігӧн, торјӧн ӧні, кор быд рајонын мунӧ ольтјас нуӧдіг кежлӧ лӧсӧдчӧм, заводітчас ольтјас, рајкомјаслы колӧ крівіческӧја віҷӧдлыны асланыс уж практіка вылӧ да весавны став гӧдітчытӧмтӧрсӧ, бостоыны збылвылӧ јачејкајаслы конкретнӧј, ловја отсӧг сетӧмӧ. Абу веокыд, а оппортуністлӧн сорні Кулӧмдінса рајкомса секретарӧс вежыс Латкінлӧн сорні, мыј „јачејкаса секретарјас оз кывзыны рајкомлыс“.

Јачејкајас-кӧ оз кывзыны рајкомлыс, сијӧ петкӧдлӧ, мыј рајкомын абу ставыс бур. Тајӧ факт. Kodі-нӧ шуас, мыј „Кулӧмдін рајком ужалӧ бура? Некод оз! Кулӧмдін рајком (Латкін) ужалӧ омӧлыс-омӧла сы вӧсна, мыј сијӧ орӧдчӧма ловја олӧмыс, оз сет налы практическӧј отсӧг, јачејкаса секретарјасӧс оз велӧд, кыҷі колӧ есӧ ужавысӧ. Кулӧмдінса делӧјас нӧшта ӧтчыд петкӧдлӧны, мыј мијан областвса организацијаын, сијӧ ӧтка ӧвенојасын, абу ставыс бур. Мы-жӧ колӧ вӧчны, медым јонмӧдны организација ӧвенојаслыс уж? **Конкретнӧја ужавны да веокӧдлывы.** Колӧ вӧчны вӧвлытӧм перелом, медым Международнӧј Јуношескӧј лун кежлӧ воӧдчыны организација даj політіка бокаӧ ӧнӧн, та могыс колӧ кыпӧдны возмӧстчӧм быд комсомолечлыс ыҷыд кӧҷајственно-політическӧј могјас олӧмӧ пӧртӧмын, паскӧдны вӧвлытӧм самокрітіка да біја кӧртӧн сотны став оольторсӧ ужыс, кыпӧдны классӧвӧј суолун да сијӧ под вылын чорӧдны немжаліттӧм кое классӧвӧј врагкӧд—кулакјаскӧд да најӧ агентјаскӧд, чорӧдны немжаліттӧм кое і оппортуніст да перерофітчӧм, размагнітчӧм елементјаскӧд, кодјас сујоӧмаӧс да маскаасӧмӧн олӧны мијан, ленінскӧј комсомол радјасын. Колӧ веокыда шуны, мыј мијан организација, сылӧн ӧтка ӧвенојас јона јоҷӧмаӧс быд ойкаса ковтӧм, перерофітчӧм елементјасӧн.

ВЛКСМ Обком бердса конфліктнӧј комиссија неважӧн прімітіс чорыд шуӧм да вӧтліс организацијаыс куім перерожденечӧс (Ізјуровӧс да Репінӧс), кодјас вежісны сојузлыс інтересјас асланыс лічнӧј інтересјас вылӧ.

Тајӧ урокыс објазывајтӧ став организацијајасӧс віҷӧдлыны асныс радјас да весавны, чорӧдны немжаліттӧм хоо. Ізјуров да Репін коддем перерожденечјасыс, кодјас абу ӧтӧн, а вел унаӧн-на новлӧдлӧны сојузнӧј білет ҷептаныс, ветлыны „объективнӧ“ помкајас сајӧ, быд ногыс діскрефіірујтӧны да лаӧтӧны ленінскӧј комсомолыс німсӧ. Перерожденечјасыд, комсомол білета жулікјасыд веоіг руководствоӧ, унаыс рајкомӧ сујоӧмаӧс да веокӧдлӧны ӧнӧн организацијаӧн. Мі медбӧрја № „Коми комсомол“ гаҷет передовӧј статтаын гіжлім, мыј Сыктыв рајкомса руководствоын абу ставыс бур. Тајӧ гіжӧдыс ӧні выноӧдчӧ содтӧд матеріалјасӧн. Рајком бјуроса шљен Кондратјевӧс мӧдӧдӧмаӧс Ојгортса јачејкалы сетӧм могыс, но сијӧ ӧемтор абу вӧчӧма да бӧр сіҷі-і воӧма. Тајӧ-жӧ воӧм бӧрас ӧні нуӧдӧ сорні, мыј „ӧні рајонын секретарјаслыс сљот нуӧдны оз поҷ, кадыс абу“. Тајӧ перерожденечыс сорні нуӧдӧ Обкоммол шуӧмлы паныд. Kodі-нӧ тајӧ Кондратјевыс? Вӧлӧм-кӧ сылӧн батыс революција бӧрын-на вӧлӧма вічко старӧстаын. Бат-мамыс колхозӧ пыртӧҷыс хіщническӧја быр ӧдӧмаӧс асныс скӧтсӧ, медым не сетны сијӧс ӧтувја колхознӧј стадаӧ.

Діскыд бостӧ, мыј Сыктывса рајкоммол талунӧҷ-на ез сет колана отпор тајӧ перерожденечыслы, мијан гіжӧд бӧрын кадыс колі 5 лун, а сијӧ пыр-на чӧволӧ.

Мыј јылыс тајӧ ставыс віоталӧ? Тајӧ віоталӧ, мыј ӧті-мӧдлаын руководство ныжмӧдӧма асныс революционнӧј суолунсӧ, оз нуӧд колана коо комсомолскӧј білет сајӧ ветлыеӧм жулікјаскӧд, быд пӧлӧс проходімечјаскӧд, кодјас веоіг сујоӧмаӧс организацијаӧн веокӧдлыны.

МЈУd лун кежлӧ лӧсӧдчігӧн колӧ став активлы даj сојузын активнӧј ужалыслы гӧгӧрвоны да донјавны сијӧ ыҷыд кывкутӧмсӧ, кодӧс індіс даj дöверітіс мијан вылӧ коммуністическӧј партија. Партија поручітіс мијанлы ыҷыд делӧ—веокӧдлыны томјӧз организацијаӧн, том поколењӧӧс коммуніст вогӧн воспітајӧм. Мијан став уж дејательностыс, став кӧсјӧмным колӧ індыны сы вӧсна, медым бурҷыка пӧртны олӧмӧ сијӧ могсӧ, ставнас оправдајтны партија воӧын доверијӧ.

Сіҷ-кӧ МЈУd лун кежлӧ лӧсӧдчӧм објазывајтӧ мијанӧс вӧчны перестројка асланым ужын помӧҷ.

Кыҷі мунӧ рајонјасын сљотјас кежлӧ лӧсӧдчӧм?

Ыбын, Пажгаын, Вылгортын нуӧдчаліс кустӧвӧј сљотјас, кӧн вӧліны і колхозса ударникјас. Мыј вӧчӧ мукӧд јачејкајасын? Та јылыс некущӧм јуӧр абу.

Сыктыв рајонын

МТС-увса быд колхоз бердса јачејкаын нуӧдалӧма кустӧвӧј сљотјас. Сљотјас бӧрын комсомолечјаслыс да ударник-колхозникјаслыс став вниманньӧ політотделӧн котыртӧма шабді њещкан ужјас вылӧ.

ВЛКСМ рајком мӧдӧдалӧма местајас вылӧ ксм активӧс кустӧвӧј сљотјас нуӧдавны. Рајком јуӧртӧм серті рајонвса сљот воссӧ август 15-ӧд лунӧ. Кутасны сљот вылын участвујтны 60 морт дорӧ.

Јемдін рајонын

Бӧрја јуӧрјас серті 6 јачејкаын нуӧдӧма кустӧвӧј сљотјас. Рајонвса комсомолскӧј организација ас вылас сувтӧдӧма мог—сљот кежлӧ воӧдчыны сілос план тыртӧмӧн. Сљотјас нуӧдчалӧ щӧщ і шпал вӧчан біржајас вылын.

Мыладін рајонын.

Мыладін рајонсан асланым корреспондент јуӧртӧ, мыј рајоннӧј организацијаыс 38% служащӧјјас. Р.К. прімітӧма шуӧм јонмӧдны улысса ксм ӧвено-јачејка, группа.

Тајӧ могыс мобілізујтчӧны комсомолеч-служащӧјјас сіктын, колхозын ужавны. Тајӧ медвоҷ восков сљот кежлӧ лӧсӧдчӧмын.

ПЕРВЕНСТВО БОСТІС БУДОННӦЈ ЊІМА БРІГАДА

Јемдін. Ворошіловечјаслӧн бригада Туіс-керӧсса біржаын баланс кыреӧм кӧҷа лунса нормајас медпервој тыртыс, сијӧс біржаса треугольникӧн вӧлі премірујтӧма 80 шајт сӧмӧн да переходящӧј гӧрд знамјаӧн, вӧлі кандідат рајонвса 100 шајта премија да гӧрд знамја бостӧм вылӧ.

Ворошіловечјаслыс бостіс первенствосӧ „Буденнӧј“ німа Јероҷдінскӧј колхозса **Полещіковлӧн** комсомольско-молодежнӧј бригада.

Бригадајас пӧвсын паскалӧ Ворошіловечјаслыс шыӧдчӧмсӧ проработајтӧм да уж ӧд кыпӧдӧм. Канев комсомолскӧј бригада 12 мортыс Ворошіловечјаслыс пісмӧ проработајтӧм бӧрын закрепітчісны Башлыковскӧј біржаӧ, біржа вылын ужјас помастӧҷ јавітісны аснысӧ ударникјасӧн. Најӧ 4/8 баланс грузітӧмын лунса заданнӧ тыртӧны 180 пröч., 5/8 баланс грузітӧмын, кражјалӧмын, кыреӧмын лунса заданнӧ тыртӧны 160 пröч. Біржаса треугольникӧн бригадалы сетӧма гӧрд знамја.

Ставыс рајонвса комсомолскӧј организацијаыс ужалӧ 47 комсомолеч, на пыщкыс Туіс-керӧсса біржаын 20, Башлыковын 12, Межӧгын 8, Гамын 7. **Ма сімов. Пануков.**

Международнӧј јуношескӧј лун нуӧдӧм јылыс ВЛКСМ ЦК-лӧн шуӧм

1. Тавоса сентабр 1-ӧд лунын XIX МЈУd нуӧдӧмын медыҷыд торјӧн колӧ лоны комсомолечјасӧс, робочӧј, колхознӧј, ужалыс том јӧзӧс сещӧм тышјас вылӧ мобілізујтӧмӧн:

а) проізводство техникаӧн овладејтӧм јылыс партијалыс діректівајассӧ олӧмӧ пӧртӧм вӧсна, асдон чінтӧм да продукцијалыс качествосӧ бурмӧдӧм вӧсна, проізводственнӧј программајас содтӧдӧн тыртӧм вӧсна. МЈУd празднујтӧм нуӧдсӧ, сӧд металлургија, ішшом промышленност, кӧрттуј транспорт, робочӧј снабженньӧ уж вопросјас куҷа партијалыс да правітелстволыс шуӧмјассӧ бојевӧја пröверітӧм улын, соцордјысӧм да ударничество воҷӧ-вылӧ паскӧдӧм могјас улын;

б) аскадӧ да вошластӧг урожајідралӧм нуӧдӧм вӧсна, ӧдјӧҷык вартӧм да аскадӧ государстволы ньаӧ сетӧм вӧсна, общественнӧј соц. собственност віҷӧм вӧсна, аскадӧ да организованнӧја арса кӧҷаӧ дастысӧм да сијӧс нуӧдӧм вӧсна. Тајӧ конкретнӧј участокјас вылас комсомольскӧј организацијајаслы колӧ паскӧдны партијалыс діректівајассӧ олӧмӧ пӧртӧм пröверітӧм да мобілізујтны комсомолечјасӧс да том јӧзӧс колхозјасӧс организація да овмӧс боксаӧ јонмӧдан могјас гӧгӧр, став колхозјасӧс большевістскӧјӧ, став колхозникјасӧс зажіточнӧјӧ пӧртӧм вӧсна;

в) індустріально-техническӧј культураӧн овладејтӧм вӧсна, хімија, фізіка, математіка, авіація, автомобілізм велӧдӧм кӧҷа разнӧј пӧлӧс техническӧј кружокјас паскӧдӧмӧн, кодјас котыртчалӧны асвӧлаӧн;

г) комсомолечјасӧс да ужалыс том јӧзӧс ВКП(б) радјасӧс весалігӧн активнӧја участвујтӧм вылӧ котыртӧм. Торја вниманньӧ чістка куҷа комиссијајаслы отсӧг сетӧм вылӧ чуждӧј елементјасӧс, оппортуністјасӧс, шкурникјасӧс да с. в. ердӧдӧмын да быд коммуністлыс сијӧ участокын, кытчӧ сијӧс пуктӧма партијаӧн,—ужсӧ пröверітӧмын. Паскӧдны паскыд разјасніталнӧј да воспітателнӧј уж комсомолечјас да том јӧз пӧвсын чістка дырјі, воӧдчыны сетчӧ, медым комсомол организацијаын став ужсӧ бурмӧдны, классӧвӧј суслун лептыны, ВЛКСМ радын организованност да дісціпліна лептыны;

д) інтернационалнӧј воспітателнӧј уж паскӧдӧм: граніча сајса компартијајаслӧн да комсомолјаслӧн капітал наступајтӧмлы паныда героическӧј тыш нуӧдӧм јылыс; германіјаса компартијалӧн да комсомоллӧн фашистскӧј реакцијалы социал-фашізмлы паныда, ужалысјас ӧтувја фронт вӧсна косјас; СССР-ын социалізмлыс вермӧмјассӧ—міровӧј революцијалыс базасӧ да јонлунсӧ петкӧдӧм, кодјасӧ воӧдчӧма большевістскӧј партија да мијан вожд **Сталін** јорт веокӧдлӧм улын пропагандірујтӧмӧн.

СССР-ын социалізм стрӧітӧмлыс международнӧј тӧдчанлунсӧ разјасњајтӧм. Капітал странајасын ужалысјас да ужалыс том јӧз положенньӧӧн тӧдмӧдӧм (економическӧј кріҷіс јоӧмӧм, гӧллун быдмӧм да массаӧс експлоатірујтӧм). Граніча сајса подшефнӧј комсомол организацијајаскӧд јітӧд јонмӧдӧм, шефство куҷа ас вылӧ бостӧм кӧсјысӧмјас пröверітӧм. МЈУd кежлӧ інтернационалнӧј грівеньік ӧнӧнас чукӧртӧм;

е) локтан вылӧ імперіалістическӧј војналыс да Сӧвет Сојуз вылӧ паныда інтервенција лӧсӧдӧмлыс опастностјассӧ разјасњајтӧм, СССР-лыс мірнӧј політікасӧ да мијан странаӧс дорјӧм јонмӧдан могјас разјасњајтӧм.

2. ЦК індӧ ВЛКСМ став организацијајаслы, мыј мјудовскӧј праҷнік таво колӧ мунны ужалыс том јӧзӧн большевістскӧј партија, сијӧ ленінскӧј ЦК да міровӧј пролетаріат вожд **Сталін** јорт гӧгӧр нӧшта јонҷыка топӧдчан знак улын, кыҷі мијан странаса ужалыс том јӧзлӧн ленінскӧј комсомол јурнуӧдӧмӧн мијан партија делӧлы, социалістическӧј строітелство делӧлы ыҷыд доверијӧ да преданност петкӧдлан бојевӧј демонстрація.

МЈУd-лы колӧ петкӧдлыны комсомоллыс да ужалыс том јӧзлыс кыҷ СССР-ӧс дорјӧмын надежнӧј речервлыс ролсӧ.

Та серті МЈУd воҷвывса став дастысӧмлы колӧ паскӧдчыны ыҷыд массово-політическӧј уж под вылын, кодӧс індӧма ужалыс том јӧз массаын сојузлыс влијаньӧсӧ јонмӧдӧмӧ, комсомол гӧгӧр беспартіјнӧј том јӧз активӧс партијаӧн сувтӧдӧм могјас олӧмӧ пӧртӧм вылӧ јітӧмӧ. XIX МЈУd дырјі, сентабр 1-ӧд лунӧ нуӧдны комсомолечјаслыс, робочӧј, колхознӧј, ужалыс том јӧзлыс массӧвӧј демонстрацијас.

3. **XIX-ӧд МЈУd кежлӧ дастысӧмын практическӧј меропријатӧјасӧн ВЛКСМ ЦК щӧктӧ:**

а) нуӧдны август 10-ӧд лунсаӧ 25-ӧд лунӧҷ став јачејкајасын воссa сојузнӧј собраньӧјас, кӧнјасын сорнітны XIX-ӧд МЈУd празднујтіг кежлӧ дастысӧм јылыс.

Објажітны ВЛКСМ комітетјасӧс да јачејкајасӧс тајӧ собраньӧјас кежлӧ бура дастысны (докладчікјасӧс бӧрјӧм да інструктірујтӧм, беспартіјнӧј том јӧзӧс кыскӧм да с. в.);

б) нуӧдны азгуст тӧлысын беспартіјнӧј том јӧзлыс паскыд конференцијас да собраньӧјас, ударникјас огчотјасӧн, кодјаслӧн емӧс медбур показателјас проізводство техникаӧн овладејтан ужын, најјасӧс премірујтӧм котыртӧмӧн;

в) котыртны демонстрація кежлӧ дастысан пӧрадокӧн затејникјаслыс, массовікјаслыс, сылысјаслыс да с. в. семінарјас, демонстрацијајасӧс оформітӧмӧ кыскыны художникјасӧс, ізокружокјасӧс;

г) котыртны МЈУd лунјасӧ массӧвӧј гулајтӧмјас, вылазкајас, екскурсіјајас, том јӧзлыс фізкультурнӧј ордјысӧмјас. Та кежлӧ нуӧдны культура да отдых паркјасын, садјасын, воднӧј станцијајасын да стадіонјасын паскыда дастысӧм, том јӧзлыс шојтчӧг да культурнӧј развлеченньӧјас нуӧдны организаторјасӧс тӧрјӧдӧмӧн;

д) прімітны сведенньӧӧ, мыј „Молодаја гвардија“ іздателство леҷӧ август 10-ӧд лун кежлӧ сещӧм мјудовскӧј література: **Пантелејев**—„Международнај јуношескај ден“, тіраж—50 сурс екземплар; **Прокофјев**—„Германіјаса комсомол“, тіраж—30 сурс; **Андреј**—„Кітајса комсомол“, тіраж—30 сурс; **Чемоданов**—„XIX МЈУd“, тіраж—50 сурс екземп.

Поручітны **„Молодаја гвардіјалы“** содтӧд тајӧ нігајас дорӧ леҷны ніга-молнијаӧн агітаторлыс XIX МЈУd кежлӧ посвјатітӧм блокнот; тіраж—не ещаҷык 100 сурс екземпларыс;

е) Прімітны сведенньӧӧ, мыј **Ізогіз** леҷӧ МЈУd кежлӧ 2 плакат. ЦК Культпроплы поручітны најӧс віҷӧдлӧм.

1933 воса јул 28 лун.

ВЛКСМ ЦК.

ВІҴІН МТС-са ПОЉІТОТДЕЛЫН НАЧАЉНІКЛЫ ОТСАГЫС ВАНЕЈЕВ ЈОРТЛӦН ПІСМО.

Большевістскӧја косасны ас-воҷӧ бостӧм објазателствојас олӧмӧ пӧртӧм вӧсна!

Дорам јон, крепыд да авторітета колхозса комсомол јачејка

Јул 25-26-ӧд лунјасӧ Віҷін МТС-са політотдел, Сыктыв ВЛКСМ рајкомкӧд ӧтвылыс нуӧдісны. МТС увса колхозјас бердса комсомол јачејкаса секретарјаслыс медвоҷҷа сљот. Сљот воҷӧ вӧлі пуктӧма тащӧм медыҷыд мог:

Артавны перестројка нуӧдӧмлыс медвоҷҷа ітогјас да бура тӧдмасны да велӧдны секретарјасӧс, кыҷ ӧнја кадын, торја-нін уборка нуӧдігӧн ужавны колхоз бердса комсомол јачејкалы да секретарлы.

Тајӧ мог серті і вӧлі сувтӧдӧма сљот вылын тащӧм доклад:

„Колхоз бердса комсомол јачејкалӧн могјас да секретарлӧн уж.“

докладсӧ вӧлі вӧчӧма ҷік конкретнӧј, ловја матеріал серті, сијӧ матеріалыс (мӧд ног-кӧ—ужсӧ) Војвыв крајувса колхоз бердса воҷын муныс јачејкаса секретарјас сљотлыс шыӧдчӧмсӧ олӧмӧ пӧртӧм арталӧм под вылын.

Тајӧ медумыс зев колана да бур тор, ӧд тані быд секретар адҷӧ, кущӧм могјас сы воҷын сулалӧны і кыҷі сијӧ ачыс пӧртӧ сијӧ могјассӧ олӧмӧ.

Кыҷі муніс сљотыс да мыј сијӧ петкӧдліс

Колӧ індыны, мыј сљот муніс јона кыпыда. Уҷык секретарјаслӧн да участвујтысјаслӧн (щӧщ вӧліны группоргјас да аграномјас) активност вӧлі ыҷыд, доклад кывзӧм бӧрын сорнијас вӧліны ҷік делӧвӧј да конкретнӧј. Петкӧдлісны, кыҷі ӧні ужалӧ јачејка, секретар, кыҷі сијӧ гӧгӧрвоӧ асныс могјассӧ да мыј кӧсјӧ вӧчны воҷӧ.

(Помсӧ віҷӧд 2 лістбокыс)

Rajonuvsa şlotjas nuədəmən nəsta vьli єupədə kьpədnь komsomoleçjaslьş avangardnəj rolsə

Politotdel veşkədləm ulьn mi perjim ьzьd verməmjas

(Çukləmsa, Jagdor kolxozsa komsomoleçjaslən da bespartijnəj tom jəzlən pişmə)

Mi,Jagdor kolxozsa komsomoleçjas da bespartijnəj tom jəz tuvsov gərakəza nuədigən şetlim kəsjьşəm da əni gizam kьzi mi sijəs pərtam oləmə, MTS-sa politotdel veşkədləm ulьn. Mi şetlim kəsjьşəm partijalь da komsomollь, medьm perestroitnь asşьnьm uz. Politotdel vəşkədləm ulьn perestroitim jaçejkalьş uz. Mi kəsjьşim turun puktьnь plan şerti 100% vьlə, mi tajə kəsjьşəmsə oləmə pərtim. Takəd eəe paşkədim uz şilos kərьm vəsna koşaşnь. Əni stav vьnən uşkədçim savdi neekьnь. Tajə uzjasьn jona tədçis komsomoleçjasлən da tom jəzlən vozməstçana rolьs. Mijan jaçejkaьn stavьs 5 komsomoleç, ta pibş 2 komsomoleç **Vorosilov** nima kolxozьş.

Primernəj uz petkədlьşjas kolxozsa udarnikjas 8 mort, na pibş 2 komsomoleç (Sazin Pantil da Lapsin); ətik pioneрka Sazina Anna Ivanovna. Mukədьs (vit mort) bespartijnəj tom jəz, najə bьd uzьn munənь vozьn, pekədlənь obrazecjas. Najə jurnuədənь kolxozsa brigadajasьn socordjьşəm da udarniçestvo paşkədəmьn. Taeəm verməmjas eməş mijan uzьn. Komsomol jaçejka çorьda boştsis koşaşnь kolxozəs jonmədəm vəsna. Komsomoleçjas şuşa kutisnь dəzəritnь kolxoznəj embur. Tazi uzavnь mijanəs veləda politotdel.

Dert, mijan uzьn eməş gьrьş neluçkijas-na. Suam, gərig kəzigən kolxoz pьesa disciplina vəli zev krepьd, a əni tajə eea nevzьstəma. Tajə tьdalə sьbş, mьj ətka kolxozjas aşnьs dьr uzənь. dьr oz petnь uz vьlə. Siz-zə vьvti voz pьrənь uz vьlьş. Mi suam, mьj tajə omeltor. Əd mi uzalam og dadəlь, a aslьnьm, aşnьməs zazitoçnəj vьjə vajədəm vəsna koşaşam.

Vot əni vois pemьd vojjas, kulakjas, vərjas vermasnь gunь mijanlьş kəza da puktasjas, a sijəs dəzəritəm abu bura kotьrtəma. Indəm dəzərjas vojjasnas uzənь.

Tajəs mi şornitlin aslanьm çukərtçьləm vьlьn da suim ləşədnь komsomolskəj dəzəp, medьm ne leznь guşavnь mijan kolxozlьş niəti tuş nan da mukəd tor.

Boştşam şilos plan 100% vьlə tьrtnь. Gosudarstvolь stav postavka planjas tьrtam pervoj əçered. Rajonuvsa vozьn munьş jaçejkasa şekretarjas şlot kezlə mi voədçam ьzьd verməmjasən. Mijanlь uzanьm ьzьd otsəg şetis politotdel.

Politotdel veləda mijanəs kьzi kolə koşaşnь bolşevistskəj kolxoz vəsna, zazitoçnəj kolxozнik vəsna.

Tajə pişməsə gizim da lьddim sobrannə vьlьn da suim ьstьnь „Komi komsomol“ gazetə.

Sobrannə eəktəm şerti kьrьmalam: **Lapsin, Sazin, Sazin M. Sazin, Şelkov, Lapsin, Sazin.**

Позтыкерӧсса комсомолечјас уъӧны сі-ӆі-саф

Позтыкерӧсса комсомол јачејкаын (Сыктывдін рајон) лыддысӧ комын гӧгӧр шлен, код пыщкыс ставныс колхозӆікјас. Сӧмын тај комсомолечјаслӧн колхозӧс организација да овмӧс боксан јонмӧдӧмыс некущӧма оз тыдав. Најӧ оз јона тӧждысны колхоз вӧснаыд, озӧд пӧста „Смел котыр“ колхоз ӧнӧз-на ужав віз вылын. Комсомолечјас турун idралӧмын ез-на кужны паскӧдны соцордјысӧм да ydарнічество.

Со, комсомолеч Ізјуров Максім 6 бригадаын бригадір, сы пыддi, медым петкӧдлыны бур прімерјас мукӧд бригадајаслы, сијӧ летчысӧма самоток вылӧ, ӧнӧз-на піновтӧмі коскӧмјас, колхозӆікјаскӧд обращајтчӧ зев локи, турун пуктӧмын мунӧ медбӧрын. Лунуждјас колхозӆікјаслы абу-ӆін гіжавлӧма ӆонтӧлысјасӧн.

Јачејкаса секретар Худајев Степан уж бердӧ ез-на кутчыслы. Рајкоммоллыс шуӧмјассӧ оз пӧрт олӧмӧ. Індӧдјас пӧлучітӧм бӧрын топӧдӧ папка костас да оз-і јӧзӧдлы. Комсомол собраннӧјас оз овлыны тӧлысӧз, тӧлысӧн-жынјӧнӧз.

Складовщік Ізјуров Івзн ф. (комсомолеч-жӧ) сістіс 60 кгр. порсјај, кодӧс пельшӧрӧн відлалӧм бӧрын лоі гуалӧма. Та вӧсна тајӧ кадпас колхозӆікјас віз вылын ужавлісны куш щај вылын.

Комсомол јачејка зајом взносјас чукӧртӧм, а січ-жӧ выл зајомсӧ разӧдӧм вӧсна нӧті оз тӧждыс. Ӧні тајӧ ужыс ӆікӧз сулалӧ.

Тајӧ торјасас, ферт, ьжыд мыж ем комсомоллӧн, но абу ічӧтжык мыжыс-і партјачејкаса секретар Смолев јортлӧн даj колхозса јуралыс Латкин јортлӧн. Најӧ січ жӧ індӧм ьлок торјасыскӧд олісны мірӧн, даj некущӧм отсӧг ез-на сеглыны комсомол јачејкалы. Нінӧм вӧчтӧмыс тыдалӧ-і сетыс, мыј сілосујтчан ужӧ „Смел котыр“ колхозлӧн абу-на бостчылӧма, талунја лун кежлӧ налӧн абу-на ӆіті тонна сілос кӧрым, ӧнӧз-на оз мун-і мувылыс урожај idраліг кежлӧ некущӧм лӧсӧдчӧм.

Партјачејкалӧн колӧ отсавны комсомол јачејкалы. Тащӧм оппортуністі ческӧј лаптӧдчӧм возӧ вылӧ терпітны некущӧм ногӧн оз поз. Урожај корӧ вундысјассӧс.

Следітыс.

„Коммуна југӧрса“ јачејка лӧсӧдчӧ сӧлот кежлӧ

Август 15-ӧд лунӧ лоб Сыктывдін да Сыктывкарса воӆын-муныс колхоз бердса јачејкајас секретарјаслӧн сӧлот. Зев уна комсомол јачејкајас кыпӧдісны уж, медым сӧлот вылӧ воны ыжыд вермӧмјас перјӧмӧн, турун пуктӧмын, кӧза idралӧмын даj сілосујтчан ужјас помалӧмӧн.

Сыктывкарса „Коммуна југӧр“ колхоз бердса комсомол јачејка перјыліс право участвујтны бура да аскадӧ тувсовја кӧза нуӧдӧмӧн, воӆын муныс комсомол јачејкајасса секретарјас крајувса сӧлот вылын. Колхознӧј јачејкаыс секретар Вежов, ӧтщӧщ мукӧд воӆын муныс јачејкаса секретарјаскӧд сӧлот вылын сетліс кӧсјысӧм, мыј тувсов кӧза моз-жӧ бура нуӧдны турун idралӧм, сілосујтчӧм да нан idралӧм, мыј комсомолечјас петкӧдласны аснысӧ јӧзӧн, кодјас кужӧны косаны да олӧмӧ пӧртны Сталін јортлыс індӧдсӧ—„**став колхозјассӧ вӧчны большевістскӧјӧн, став колхозјассӧ зажіточнӧјасӧн**“. Но „**Коммуна југӧрса**“ комсомолечјас ез-на петкӧдлыны аснысӧ трудӧвӧј фронт вывса бојечјасӧн. **Ез-на перјыны право рајовувса сӧлот вылын участвујтӧм вылӧ.** Мыјыс тајӧ тыдалӧ? Тајӧ тыдалӧ најӧ ужыс. Најӧ сетлісны кӧсјысӧм, мыј најӧ віз вылын уна вылӧ ужаласны 18-20 лун. **Но тајӧ срокӧ лоі ӧрӧдӧма. Најӧ віз вылын ужалӧны-ӆін тӧлыс.**

Комсомолеч-машіністјас ез овладејтны ыщкан машіна техникаӧн, а та вӧсна ыщкӧмын орјавлытӧг норма оз тыртны, ез быдлун тыртны нормасӧ-і куртан машінаӧн. Ыщкысјас дорӧ ез вӧв сувтӧдӧма торја коса дор лӧсӧдысӧс (3-ӧд бригадын) абу дівӧ сесса, ез-кӧ быд ыщкыс быд лун боот лунуж..

Бӧжӧ колтчӧмыслӧн помкаыс сені, мыј комсомолечјаслӧн омӧла вӧлі нуӧдӧма колхозӆікјас пӧвсын массово-політіческӧј уж, омӧла вӧлі паскӧдӧма гораа гачет лыддӧмјас, партија да правітелстволыс шуӧмјассӧ проработајтӧмјас. Тані медса-ӆін дыша вӧрісны учебнӧј завеферӆнӧјасын велӧдчыс комсомолечјас (Улітін, Заболев, Цівілов да мукӧд). Велӧдчысјас ез вӧвны дышӧс асныс ужлун перјӧмын, најӧ сіјӧс перјісны, весіг тырталісны содтӧдӧн, но асныс опытсӧ мукӧдлы сетӧм вӧсна ез тӧждысны, массӧвӧј уж паскӧдӧм насан ез тыдав.

Му вылын ужалан кадӧ-кӧ мі вӧлі пӧшті быдлун адзам колхозӆікјаслыс гӧрд да сӧд пӧв вылыс лунса показательјас, віз вылӧ тајӧс ез вӧв вужӧдӧма. Оз јанӧдсыны торја лодырјас, прогулщікјас, кӧдјасӧс колхозыс позӧ адзыны мујта колӧ-на, оз ошкыссыны-і торја ydарӆікіас, кодјас колхозын абу-жӧ-ӆін ӧті-кык морт.

Мујла нӧ не серпасавны гӧрд пӧв вылӧ Петрушко Васілејӧс, кодi лунас чӧвтӧмын катӧдлӧ 50 пыддi 70, 90 јурӧз. Мујла-нӧ не пасјыны гӧрд пӧв вылӧ Пілӧ Васка Ӧлӧксанӧс да Пілипор Мікулајӧс, (а Пілӧ Васка Ӧлӧксаныс-ӆін 60 ар гӧгӧра старік) кодјас чӧвтӧмын і ыщкӧмын тыртӧны лунса норма?

Не сӧмын гӧрд пӧв вылӧ пасјыны, колӧ вӧлі, најӧс премірујтны щӧщ, но тајӧ ез вӧв вӧчӧма.

„Коммуна југӧрса“ комсомолечјаслӧн ем код вылӧ пыксыны, ем бур ужалысјас, кодлыс позіс опытсӧ паскӧдны, сӧмын абу-на пуктӧма кужанлунсӧ та вылӧ. Тані помкаыс бӧжӧ колтчӧмыслӧн.

Колхозлӧн кӧрым заптӧм абу-на помалӧма, а січ кӧ оз-на вермы лоны дасӧн нан да градвыв пуктас idралӧм вылӧ, а січ-кӧ комсомол јачејка оз-на-жӧ вермы бостны право і сӧлот вылын участвујтӧм вылӧ.

Тајӧ таз, но тајӧ **оз вермы лоны тазі. „Коммуна југӧр“ јачејкалы, кӧть med мыј, быть колӧ сувтны ӧні-жӧ воӆын муныс јачејкајас радӧ. Сылы быть колӧ воӧдчыны сӧлот вылын участвујтны право перјӧмӧ.**

Кызі? Јачејкаын сојуз пыщса ужсӧ перестроітӧмӧн, колхозӆікјас воӆын воӆмӧстчан ролсӧ кыпӧдӧмӧн, быд ужын соцордјысӧм да ydарнічество паскӧдӧмӧн, конкретнӧј задаӆнӧјас тыртӧмӧн. Колхозса ydарнікјас пегкӧдлісны-ӆін, мыј најӧ вермӧны косасны партија да правітелстволыс шуӧмјассӧ олӧмӧ пӧртӧм вӧсна, сӧмын најӧс колӧ котыртны ужас, а котыртысыс да тані воӆмӧстчысыс комсомол јачејка, партјачејка быдлунја вескӧдлӧм улын.

Чајтам, мыј јачејкаса секретар кутас участвујтны сӧлот вылын, но оз омӧла ужалӧм вылӧ ӆаргӧмӧн, а гырыс вермӧмјас віталӧмӧн.

Пojолса піонерјаслӧн сӧлот

Пojол (асланым кор-сан), Август 10 лунӧ Пojол сіктын „1 мај“ колхозын (Сыктыв р-н) муніс піонерјаслӧн да велӧдчыс ydарнікјаслӧн сӧлот.

Сӧлот вылын сорнітісны тувсовја гӧра-кӧза, турун да шабді idралӧм кузза ітогјас јылыс, піонерјас воӆын сулалан могјас јылыс ј.тӧмӧн. Піонерјас да велӧдчыс челадшуісны, мыј ӧніја кадӧ налӧн медыжыд мог отсавны колхозјаслы кӧза idравны да государствольі поставка планјас тыртны, бригадајас когырталӧмӧн.

Улашев

Сојуз—фото

Сберкассајаслы комсомолскӧј кадрјас

Ленінградын, Смольнінскӧј рајсберкассаын 15-ӧд отделенньӧсӧ пӧртӧмаӧс школаӧ, кодi лӧсӧдӧ сберегательнӧј уж вылӧ робоӆнікјасӧс.

Серпас вылын: школаса начальнік Начекін јорт тӧдмӧдӧ комсомолскӧј группаӧс сберегательнӧј ужын операціоннӧј техникаӧн.

Sьktьvdinsa pioneрjas tijan mog oləmə pərtnь asşьnьd kəsjьşəmtə

Med ləşədnь stav kolana uslovijə da askadьn da bura zavoditnь skolajasьn vьl veləd çan vo,—Sьktьvdin rajonuvsa pioneрjas, pioner organizacijalь 10 voşa jubilej praznujtigən, rajonnəj detskəj konferencija vьlьn kьrьmavlisnь torja otradjas da skolajas kost socialiştiçeskəj dogovor. Kəsjьşlisnь daştьnь stavsə avgust 25 lun kezlə da şentabr 1-əd lunşan zavoditnь bura veləd çəm.

Səmьn koli-nin təlьşən-zьnjən, a Sьktьvdinsa pioneрjaslən asşьnьs kəsjьşəmjassə oləmə pərtəmьs oz-na tьdav. Zikəz lənisnь praznujtəm bərad. Vermasnь-əməj pioneрjas vunədçьnь? Əd leninecjas çorьdəş aslanьs kьv vьlas.

Tazi-kə kutam i vozə nuzjavnь,—vermam zikəz orədnь vьl veləd çan vo kezlə ləşədçəmnьməs. Sek bara vosə kolan voşa moz vel una veləd çan kadьs, daj təvььd loə çotnь omə la ləşədçəmnad.

Bьdənlь gəgərvoana, mьj bura veləd çəm puktəmlь jona otsalə pervoj lunşanьs skolaьn pəş şojan ləşədəm. Siz-kə kolə vəli bura dəzəritnь skola berdsa kəza da puktas. A mьj mi adsam? Una skolajasьn (Ьвьn-Vьlgortьn, Kərtkerəsьn) gozəmььd nekod abu vizədləma. Kodi petaləma—koşməmaəş da navda (turun) bьdmə puktas pьddi. Kənjasьn bьdmьstəma—guşavlənь-nin, nekod vizьş abu.

Vьl stabilnəj uçevnikjas nəbəm vьlə bjudzetnəjьş ətar kolə vəli una şəm. Ti kəsjьvlinnьd otsavnь, a ənəz çukərtəma rajon paşta səmьn-na 900 sajt—Zeleneçьn, Ьвun, Vьlgortьn SKM ьn, Kərtkerəsьn, Palən niəti sajt abu çukərtəma. Nuvçimьn çukərtəmaəş 200 veləd çьş vьlə 30 sajt.

Komьn sajt vьlad əd nəbam səmьn 10 niga—3 mortlь, a 197 mortьslь nəmьj? Burзьk Pazgasa SKM-ьn, çukərtəma-nin 540 sajt, daj vozə na çukərtənь, da Mazaьn 300 sajt.

Tulьsnas una skolaьn kolinь bəzjas—məd vo pukalьşjas. Bur veləd çьşjaslь koli şetnь nalь otsəg, med arnas şetnь ispьtanna da bьrədnь bəzjassə—neudjassə. Tajə bara bokьn.

Zev nəzjə, ənəz munis i skolajas remontirujtəm. Unзьk skolaas posni remont as vьnən pozə vəçnь. Ьвьn kəzьd dьrji loə pukavnь paltoən da sapkaən—təlьs pьrə peləsjastiьs. Səmьn şujav əni peləsjassə torkən—sonьd loə.

Tazi koltçьnь oz poz. Koləm kadas (kadьs zev nin eea) kolə vьvti jona ədzədnь vьl vo kezlə ləşədçəm. Pioneрjas vermasnь zev una vəçnь. Medvoz kolə kotьrtnь aşnьtə tajə usas. Bura prəveritnь, mьj vəçəmaəş torja şiktsa organizacijajas skolalь otsaşəm kuza (pes zaptəm, skola remontirujtəm) da veləd ьşjas da pioner vozatəjjas otsəgən puktьnь paşkьd şorni mam-bat kostьn.

Veləd çьnь zavoditəz-zə kolə prəveritnь da vьl pəv kьrьmavnь dogovor kolxozkəd. Nuədnь torja razjaşnitelnəj uz skolaə vьl pьrьş çelad mam batkəd, med. vozza lunşanьs zə vajisnь çeladsə da ez kutnь najəs skolaə vetləmьş.

Viznь da bura idravnь skolasa mujas vьlьş urozaj, ədzədnь eak da votəs votəm.

Unalaьn skolaə oz volьvlьnь ьlьn ra di—kolə pьr-zə voştьnь seeəm inas on eezьtte.Ləşədnь stavsə, med şentabr 1-lunşan skola pьesa organizacijalьş, DSU lьş da kruzokjaslьş ussə kotьrtəmən zavoditnь bura veləd çəm.

Rajonsa komsomol jaçejkajaslь tajə uzьn kolə şetnь ьzьd otsəg, ə i komsomol sefstvujtə vşeovuç vьlьn.

Petrunov I. P.

Іван Маркевічоан.

Шыӧдчӧм.

„Овмӧдчыс“ колхоз правленньӧс кора ӧлӧмоан прімітны менӧ колхозӧ. Пыра,ӧтнам, баӧс убедітны ег вермы.

Мыј вӧсна і пукта асӧым Кырымпасӧс Таскајев.

Гіжіс. Пугоігас уна кӧсјіс гіжны, но ез артмы. Кор кутіс мӧвпсӧ кабала вылӧ пуктавны, јуроыс ставыс кытчӧкӧ сыліс. Кымын-кӧ кабала коаавліс-жӧ! Гіжас, гіжас да лыддас, оз кажітчы. Коаавлас да бара гіжас. Кӧсјіс лӧсыда гіжны, но артміс кос.

І бара јурас бергалӧны мӧвпјас „мыј баӧ шуас? Боотасны-ӧ ӧтнамӧс колхозас да нӧшта 17 арӧса „девінаӧс“?

Мӧд лун правленньӧ пыртіс шыӧдчӧм. Сӧмын сы јылыс баӧлы віотавны ез лыстны.

— Талун рыт заседаннӧ лоӧ. Ачыд щӧщ волы, сені кутам відлавлыны тенсыд шыӧдчӧм. Астӧгыд оз боотны...—скуп пырыс шуіс јуралыс.

А рытнас Іванлӧн морӧсыс ојдіс німкодӧн, кор шуісны боотны колхозӧ. Правленньӧ вылын реч кӧсјіс віотавны, но кор сылыс јуасны кутісны, чужӧмас кајіс алӧј вір—потмӧн гӧрдӧдіс, бара ӆугоісны мӧвпјасыс. Весіг повзӧмысла бӧрдӧм гӧлӧсӧн сеталіс воча кывјас јуаӧмјас вылӧ.

— Ачыд тӧдан... Ӧніа том јӧзӧс велӧдны ог вермӧ—бара жӧ скӧр пыр ыс шуіс Іванлы баӧыс, кор јуртіс колхозӧ пырӧм јылыс.

Іванлы окота лоі комсомолӧ пырны. Колхозӧ пырӧмоан регыд мысві сетіс шыӧдчӧм. Сӧмын комсомол јачејкаса секретар сылы шуіс:

— Тенӧ комсомолад ез прімітны.

Шогӧдіс Іванӧс. Кӧсјіс јуавны: „кущӧм помка вӧсна-нӧ ез прімітны?“ Сӧмын горшыс забеднӧысла гӧрдӆаоіс да кыв ні жын ез вермы шуны.

(помыс лоӧ мӧд номерын)

Гріш Саш.

Марка Іван

Август 4-ӧд лун, 7 час рыт. Ыбса комсомол јачејкаса бјуроыс шленјас да корӧм комсомолечјас кутісны нӧжјӧнік візлавны лыддысан керкаӧ. Чукӧрміс морт 15.

Екстреннӧј бјуро. Сорнітны колӧ ӆеӆеӆечса шпало-баланнӧј біржаӧ комсомолечјасӧс мӧдӧдӧм јылыс. Мӧд вопрос—нан idраліг кежлӧ дзотыоӧм-лӧсӧдчӧм да комсомол воӆын сулалан могјас.

Дыр сорнітны некор „30 комсомолечӧс мӧдӧдны аскі-жӧ біржаӧ“—протоколӧ пасјіс бјуро. Нужмасны оз поз. Решеннӧ вӧчӧма.

Сијӧс колӧ пӧртны олӧмӧ.

Бјуро вылын вӧлыојасӧс ставсӧ мӧдӧдалісны оіктјасӧ,медым быдӧнлы јуӧртны талун-жӧ. Med талуноан-жӧ лӧсӧдчісны да аскі 9 час асывнас петны тујӧ.

— А кыз наӧкӧд, кодјас віз вылын ӧо?—јуаліс томінік, небідік гӧлӧса нылка, бјуроса шлен—Артӧ-Агні.

— **Кӧть кӧаӧс најӧ ез вӧвны, талун-жӧ ставныслы јуӧртны і точка!..**

Со 4 комсомолеч, ужалӧны Сӧд кыркӧщын торф перјӧм вылын. Најӧс шуісны-жӧ мӧдӧдны. „Сӧмын кыз сылаас ветлан? Кодi оковітас?“—чужісны уналӧн мӧвпјас і некодлы ез вӧв окота.

— Ме ветла..—шыаоіс ӧшін вылын пукалыс шӧр тушаа комсомолеч.

Мӧдӧдчім Сӧд кыркӧщӧ. Борјас кузза, віјас вомӧн, пощӧсјас вывті, понӧлјас пӧвсті. Јона немыд. Ӆӧмдалам. Крукаолам.

Воім местаад. Сӧмын вес лоі. Комсомолечјасыд вӧлӧн волӧмаӧ еокӧ воӆколӧн і быдтор петлӧмаӧ, сӧмын војнад туј кузаыд бӧр кајӧмаӧ, а мі веолісʼ—сијӧ уж, некодлы тыдовтчывтӧм, помаолытӧм уж... уж.. і уж. Ужыс ӧтдор немтор ез тӧд.

— Шондіӧд вӧлі баӧ катас менӧ. Мунам віз вылӧ ыщкыны, ачым ӧдва турун судаыс. Лунтыр ыщкан. Шондіыс узны-ӆін пырас, а мі век-на ужалам. Гортад коркӧ оор-ӆін воан. А нӧшта менам рӧкыд вылӧ мӧсным вӧлі зев узлыс. Уж бӧрын мӧсла ветлан. Коркӧ војшӧркаднас адзан волпас выв. Муртса-на јуртӧ пуктан јурлӧс вылӧ, а унмовсӧмыд-ӆін. Мід лун асыв бара шондіӧд щӧщ да баӧкӧд радыс. А веокыда-кӧ шуны, кӧть і зіла ужавлім, а јона лышкыдасӧ ег-жӧ і овлӧ. Шулісны шӧркоддема олыс креоваӆінӧн, а уж помыс боотӧм урожај ӧдва вӧлі тырмӧ во вужмӧн.

— Нӧшта міјан шуд вылӧ оемјаыд ез ло. Еокӧ ме чајта кокчӧрјасыд ӧодтојӧоіс...—шуітіг мозгарышгіс баӧыс.

* * *

Лебзӧ пojезд ӧдӧн кад. Воіс 1928 во Ыб оіктын паокавны кутіс колхоз гы. Іванлы лоі окота пырны колхозӧ. Сијӧ ез гӧгӧрво колхоз јылыс. Сӧмын јӧз сорнісыс кывліс, мыј колхозад арвелӧн кутасны ужавны, ужыд коквілас, і сы вӧсна ӧлӧмыс пішщітчӧ сетчӧ.

— Баӧ, вај колхозад шыӧдчӧмтӧ ӧетам!—ӧті рытӧ пызан сајын сојігӧн паніс Іван сорні.

— Воз-на ted менӧ велӧдныд. Зырымыд-на ныр улад волалӧ!—ӧті пі вылӧ скӧрыс горӧдчіс баӧ. А ӧд ӧті лок кыв-на ез шулы. Пыр пісс вӧсна тӧждысіс, быдміс кежлас віз му лӧсӧддіс.

Воз ӧ нуӧдны Іван ез лыст. Сӧмын мӧвпас чужі: „кӧть ӧтнам, а пыра жӧ“...

Коліс кымынкӧ лун. Мамыс да баӧыс петісны сарајӧ вонјӧ узны. Іван пукоіс пызан сајӧ да гіжіс шыӧдчӧм. Гіжіс чукыльӧс шыпасјасӧн, уж помыс тіралан кінас:

Ыб „Овмӧдчыс“ колхозса правленньӧлы

Јол оіктса гра-ӆін Таскајев

Otv. red. A. ROÇEV

Упол. Обл. № Б—956. г. Сыктывкар, типографија Коми ГИЗ-а. Тираж 2500